

بسمه تعالیٰ
وزارتِ تعاون
معاونت طرح و برنامہ
دفتر امور اقتصادی و تسلیمات بانکی

طرح توجیهی
تولید شیر، ماست و خامہ پاستوریزہ

تهیه شده در سال ۱۳۸۵

مقدمه :

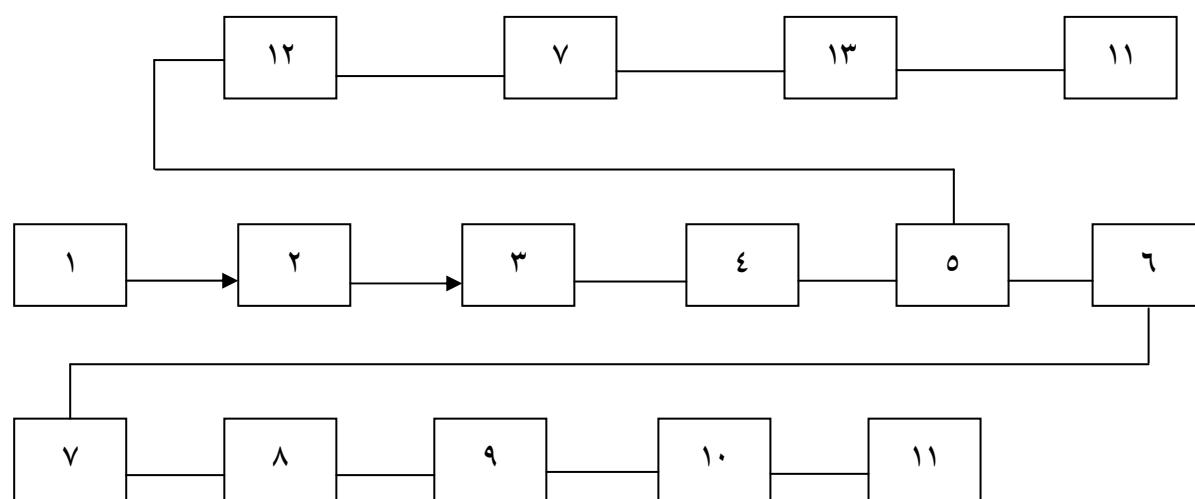
۱.....	۱- نوع تولیدات
۱.....	۲- فرآیند تولیدات
۲.....	۳- ویژگیهای فرآیند، نکات فنی و شرایط عملیاتی
۴.....	خلاصه طرح
	محاسبه هزینه های طرح
۰.....	۱- هزینه های ثابت
۰.....	۱-۱- زمین
۰.....	۱-۲- محوطه سازی و ساختمان
۶.....	۱-۳- ماشین آلات
۷.....	۴- تأسیسات و تجهیزات
۷.....	۵- وسایط نقلیه
۸.....	۶- هزینه قبل از بهره برداری
۸.....	۷-۱- جمع کل سرمایه‌گذاری ثابت
	۷- هزینه جاری قابت
۹.....	۱-۲- مواد اولیه و بسته بندی
۱۰.....	۲-۲- حقوق و دستمزد
۱۱.....	۲-۳- تعمیرات و نگهداری
۱۱.....	۲-۴- استهلاک
۱۱.....	۲-۵- انرژی و سوخت
۱۲.....	۲-۶- سرمایه در گردش
۱۲.....	۲-۷- جمع هزینه های جاری
۱۲.....	۳- کل سرمایه‌گذاری
۱۳.....	۴- نحوه سرمایه‌گذاری
۱۳.....	۵- قیمت تمام شده محصول
۱۳.....	۶- فروش (درآمد).....

طرح تولید شیر، ماست و خامه پاستوریزه

۱- نوع تولیدات:

ظرفیت اسمی		مشخصات فنی	تولیدات	ردیف
واحد	مقدار			
تن	۲۰۰۰	مطابق با استاندارد ملی ۹۳، هموژنیزه با ۳/۵ درصد چربی	شیر پاستوریزه	۱
تن	۱۵۰	مطابق با استاندارد ملی ۱۹۱، هموژنیزه با ۳۰ درصد چربی	خامه پاستوریزه	۲
تن	۱۵۰۰	مطابق با استاندارد ملی ۶۹۵، هموژنیزه با ۲ درصد چربی	ماست	۳

۲- فرآیند تولید:

۷- پاستوریزاسیون

۸- اضافه کردن مایه ماست

۹- پرکردن در ظروف

۱۰- گرمخانه

۱۱- سردخانه

۱۲- تانک ذخیره خامه

۱۳- بسته بندی خامه

۱- خنک کردن شیر

۲- ذخیره کردن شیر

۳- کلارنیکش شیر

۴- حرارت دادن اولیه

۵- تعدیل چربی شیر

۶- هوژناسیون

۷- پاستوریزاسیون

۳- ویژگیهای فرآیند، نکات فنی و شرایط عملیاتی:

- ۱- دریافت شیر: شیر پس از توزین و انجام آزمایش های اولیه در ارتباط با عدم ترشیدگی یا عدم مخلوط بودن با آب و مواد دیگر تحویل و دریک مخزن مکعبی به گشايش حدود ۵هزار لیتر پس از عبور از فیلتر اولیه تخلیه می گردد.
- ۲- خنک کردن: شیر تحویل شده توسط یک پمپ از مخزن شیر به مبدل های حرارتی انتقال می یابد و توسط جریان آب سود درجه حرارت آن به حدود ۵ درجه سانتی گراد تقلیل می یابد .
- ۳- ذخیره کردن : از آنجایی که تمامی شیر دریافت شده امکان انتقال به خط تولید را ندارد در تانکهای ذخیره جهت انتظار به خط تولید ذخیره می گردد.
- ۴- کلاریفیکیشن: در این مرحله ناخالصی های همراه شیر، گرد و غبار وغیره توسط دستگاه از شیر جدا می گردد.
- ۵- حرارت دادن اولیه : در این مرحله شیر ضمن عبور از مبدل های حرارتی درجه حرارت آن به ۴۰ - ۴۵ درجه سانتیگراد افزایش می یابد و جهت مراحل بعدی آماده سازی می گردد.
- ۶- تعدیل چربی شیر: از آنجایی که میزان چربی شیر بسته به نوع دام، نژاد، زمان شیردهی می تواند بین ۷/۵ - ۵ درصد تغییر نماید جهت یکنواخت کردن میزان چربی شیر و تعدیل آن به میزان ۲/۵٪ شیر را از دستگاه سپراتور عبور می دهند تا بواسیله نیروی گریز از مرکز مقدار چربی اضافی شیر جدا گردد. ظرفیت سپراتورهای مربوطه بستگی به ظرفیت واحد دارد، چربی اضافی شیر به صورت خامه از شیر جدا می گردد.
- ۷- هموژنیزیون: در این مرحله به لحاظ جلوگیری از خروج چربی شیر از بافت شیر توسط دستگاه هموژنیزر تحت فشار ۲۰۰ بار همگن گشته و مجدداً به مبدل حرارتی (پاستوریزاتور) بر می گردد.
- ۸- پاستوریزاتور: شیر در این مرحله توسط بخار دمای شیر به ۱۰۲ درجه سانتی گراد افزایش داده می شود و پس از ماندن به مدت ۱۵ ثانیه در این دما پاستوریزه می گردد. و دمای آن به ۵ درجه سانتیگراد کاهش داده شده و جهت بسته بندی به دستگاه بسته بندی منتقل می گردد.
- ۹- بسته بندی شیر: در این مرحله شیر پاستوریزه شده بسته به نوع بسته بندی به داخل دستگاه بندی هدایت می گردد و بسته بندی می شود.
- ۱۰- در این مرحله بسته های شیر پرشده توسط دستگاه یا به صورت دستی در داخل سبد های شیر قرارداده شده و پس به سردخانه منتقل می گردد.
- ۱۱- تانک ذخیره خامه : خامه جدا شده از مرحله ۶ به داخل تانک خامه گیر جهت عملیات بعدی ذخیره می گردد.

۱۲- پاستوریزاسیون خامه: پس از تعدیل میزان چربی خامه، خامه به دستگاه پاستوریزاسیون هدایت می‌گردد.
و در درجه حرارت ۸۲ درجه سانتیگراد به مدت ۱۵ ثانیه پاستوریزه شده و جهت بسته بندی به دستگاه بسته
بندی هدایت می‌گردد.

۱۳- بسته بندی خامه: در این مرحله بسته به نوع دستگاه بسته بندی خامه پاستوریزه شده به آن هدایت
می‌شود و پس در بسته های ۲۵۰ گرمی و ۱۰۰ گرمی در ظروف پلیمری یا تراپک بسته بندی می‌شود،
سپس در سبدهای خامه قرارداده شده و جهت توزیع به سردخانه واحد انتقال می‌یابد.

۱۴- تهیه ماست

۱۵- جهت تولید ماست: شیر پاستوریزه شده به داخل تانک ماست هدایت می‌گردد و درجه حرارت آن به
حدود ۵ درجه سانتی گراد کاهش می‌یابد سپس مایه ماست به آن اضافه شده و توسط همزن تانک کاملاً
با شیر مخلوط می‌گردد.

۱۶- پرکردن شیر مایه زده شده در ظروف: در این مرحله شیر مایه زده شده توسط یک دستگاه پرکن در
داخل ظروف ترمoplastیکی ۲۵۰ گرمی، ۵۰۰ گرمی و ۹۰۰ گرمی پر شده و دربندی می‌گردد.

۱۷- گرم خانه: شیر مایه زده بسته بندی شده جهت تولید ماست به گرم خانه با درجه حرارت ۴۳-۴۵ درجه
سانتیگراد انتقال داده می‌شود و عملیات تاکتیکی و تولید ماست ظرف مدت ۳-۴ ساعت انجام می‌گیرد و
سپس ظروف ماست جهت توزیع به سردخانه منتقل می‌گردد.

- عنوان طرح : تولید فرآورده های لبنی : شیر ، ماست ، خامه

- ظرفیت طرح :

شیر : ۲۰۰۰ تن سالیانه

ماست : ۱۵۰۰ تن سالیانه

خامه : ۱۵۰۰ تن سالیانه

- تعداد کارکنان طرح : ۲۲ نفر

- کل سرمایه گذاری طرح : ۶۷۸۸/۷ میلیون ریال

- سرمایه ثابت : ۶۰۰۱/۵ میلیون ریال

- سرمایه در گردش : ۷۸۷/۲ میلیون ریال

۱-۳- هزینه ماشین آلات :

ردیف	نام ماشین آلات و تجهیزات	مشخصات فنی	تعداد	قیمت واحد (ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)
۱	مخزن آنتی فوم	استنليس استیل	۱	۱۴۰۰۰۰۰	۱۴
۲	الکتروپمپ سانتریفیوژ	استنليس استیل	۱	۴۱۰۰۰۰	۴/۱
۳	کنتور حجمی	استنليس استیل	۱	۲۹۵۰۰۰۰	۲۹/۵
۴	مبدل حرارتی صفحه ای (پلیت کولر)	استنليس استیل	۱	۵۶۰۰۰۰۰	۵۶/۵
۵	مخزن نگهداری شیر خام	استنليس استیل	۲	۴۰۰۰۰۰۰	۹۰
۶	الکتروپمپ	استنليس استیل	۱	۴۱۰۰۰۰	۴/۱
۷	پاستوریزاتور صفحه ای	استنليس استیل	۱	۱۷۵۰۰۰۰۰	۱۷۵
۸	سپراتور شیر (استحصال خامه)	استنليس استیل	۱	۲۲۰۰۰۰۰۰	۲۲۰
۹	همورثنايزر شیر ، خامه و ماست	استنليس استیل	۱	۱۵۶۰۰۰۰۰	۱۵۶
۱۰	پروس تانک سه جداره	استنليس استیل	۱	۲۹۰۰۰۰۰	۲۹
۱۱	مخزن ذخیره شیر	استنليس استیل	۲	۴۰۰۰۰۰۰	۹۰
۱۲	الکتروپمپ	استنليس استیل	۲	۴۱۰۰۰۰	۸/۲
۱۳	ماشین بسته بندی شیر	استنليس استیل	۱	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۲۵
۱۴	پروس تانک سه جداره	استنليس استیل	۳	۴۴۰۰۰۰۰	۱۳۲
۱۵	الکتروپمپ سانتریفیوژ	استنليس استیل	۲	۴۱۰۰۰۰	۸/۲
۱۶	تری بلندر	استنليس استیل	۱	۱۴۰۰۰۰۰	۱۴/۵۰۰
۱۷	مبدل حرارتی صفحه ای	استنليس استیل	۱	۵۶۰۰۰۰۰	۵۶/۵
۱۸	پروس تانک سه جداره	استنليس استیل	۱	۲۱۰۰۰۰۰	۲۱
۱۹	دستگاه بسته بندی ماست	دوتاری دارای فیلر و دوخت	۲	۱۳۰۰۰۰۰	۲۶۰
۲۰	سیستم تولید آب سرد کن مرکزی	سیستم کنداستنیک اپراتور	۱	۲۴۳۰۰۰۰۰	۲۴۳
۲۱	CIP سیستم سنتشو	استنليس استیل	۱	۱۶۵۰۰۰۰۰	۱۶۵
۲۲	تجهیزات سردخانه بالای صفر	یکسری کامل	۲-۴	۲۱۶۰۰۰۰۰	۲۱۶
۲۳	تجهیزات گرمخانه	یکسری کامل	—	۱۵۴۰۰۰۰۰	۱۵۴
۲۴	سپراتور (ماست و ماست چکیده)	—	—	۳۷۵۰۰۰۰۰	۳۷۵
۲۵	تجهیزات آزمایشگاه	یک سری	—	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰
۲۶	هزینه حمل و نقل ، نصب، راه اندازی	—	—	—	۲۷۴/۲۶
جمع کل					۳۰۱۶/۸۶

۴-۱- هزینه تأسیسات و تجهیزات :

مشخصات	شرح	قيمت کل (میلیون ریال)
برق رسانی	برق ۴۰۰ کیلو ولت با ترانس و ...	۵۰۰
آب رسانی	امتیاز و منبع ذخیره و لوله کشی و ...	۱۰
سوخت رسانی	امتیاز گاز و لوله کشی و نصب کنتور و ...	۱۰
سرمایش و گرمایش	نصب چیلر - دیگ و بخار و ...	۱۰۰
اطفاء حریق	کپسولهای آتش نشانی ۵۰ کیلویی ، ۱۰ کیلویی	۵
تلفن - فاکس	دوخط تلفن	۳
تجهیزات اداری	یک سری مبل راحتی - ۳میز و صندلی اداری	۱۰
جمع کل		۶۲۸

۴-۱- هزینه وسایط نقلیه :

شرح	تعداد	قيمت کل (میلیون ریال)
سواری RD	یک دستگاه	۷۵
نیسان یخچالدار	یک دستگاه	۹۵
جمع کل		۱۷۰

۶-۱- هزینه قبل از بهره برداری :

شرح	قیمت (میلیون ریال)
اخذ جواز تأسیس و ثبت شرکت	۳
تهیه طرح توجیهی	۲
تهیه نقشه های ساختمانی - مهندس ناظر - پروانه احداث	۳۰
هزینه ثبت تسهیلات اعطائی	۱۰
هزینه های اداری (حقوق مدیر عامل) ، سفر، آموزش و ...	۵۰
	۹۰

۶-۲- جمع کل سرمایه گذاری ثابت :

شرح	کل سرمایه گذاری
زمین	۸۰۰
ساختمان و محوطه سازی	۱۱۶۴
ماشین آلات و تجهیزات	۳۰۱۶/۸۶
تأسیسات و تجهیزات اداری	۶۳۸
وسایط نقلیه	۱۷۰
هزینه های قبل از بهره برداری	۹۵
پیش بینی نشده (۲ درصد)	۱۱۷/۷
جمع کل	۶۰۰۱/۵

۲- هزینه های جاری طرح :

۱-۲- هزینه مواد اولیه و بسته بندی

هزینه کل (میلیون ریال)	هزینه واحد (ریال)	واحد	صرف سالیانه	شرح
۷۶۰۰	۲۰۰۰	تن	۳۸۰۰	شیر
				مایع ماست
				ظروف یکبار مصرف ۹۰۰ گرمی
				ظروف یکبار مصرف ۵۰۰ گرمی
				ظروف یکبار مصرف ۱۰۰ گرمی
		عدد	۱۰۰	سبد پلاستیکی
				نایلون بسته بندی شیر
		تن	۳	فویل آلومینیومی (درب ظروف)
		تن	.۵	هپیوکلریت سدیم
		تن	۳	اسید نیتریک٪ ۹۹
				کارتون ۱۰ کیلویی و وسایل بسته بندی
		تن	۸	سود استاندارد
				صابون و مایع ظرفشوئی
				مواد معرفی آزمایشگاه
				بسته بندی تراپک ۲۵۰ گرمی برای خامه
۸۰۰۰				جمع کل

* جمع همه مواد مصرفی بجز شیر ۴۰۰

۲-۲- هزینه های پرسنلی :

۲-۲-۱- هزینه پرسنل تولیدی

حقوق سالیانه(۱۴ماه) (میلیون ریال)	حقوق ماهیانه	تعداد	مدرک تحصیلی	شرح
۴۲	۳۰۰۰۰۰	۱ نفر	لیسانس	مسئول فنی
۲۷۳	۱۵۰۰۰۰	۱۳ نفر	دیپلم	کارگر بخش تولید
۲۸	۲۰۰۰۰۰	۱ نفر	فوق دیپلم	تکنسین فنی
۷۸/۸۹				% ۲۳ بیمه
۴۲۱/۸۹		۱۵ نفر		جمع کل

۲-۲-۲- هزینه پرسنل غیر تولیدی :

حقوق سالیانه(۱۴ماه) (میلیون ریال)	حقوق ماهیانه	تعداد	مدرک تحصیلی	شرح
۴۲	۳۰۰۰۰۰	۱ نفر	لیسانس	مدیر و سرپرست کارخانه
۲۸	۲۰۰۰۰۰	۱ نفر	فوق دیپلم	حسابدار
۴۷	۱۷۰۰۰۰	۲ نفر	دیپلم	اداری و فروش
۲۱	۱۵۰۰۰۰	۱ نفر	دیپلم	سرایداری و نگهداری
۴۲	۱۵۰۰۰۰	۲ نفر		راننده و نیروی خدماتی
۴۱/۴				% ۲۳ بیمه
۳۲۱/۴		۷		جمع کل

* کل هزینه های پرسنلی : $۴۲۱/۸۹ + ۲۲۱/۴ = ۶۴۳/۲۹$

۳-۲- هزینه تعمیران و نگهدایی:

شرح	ارزش دارائی	درصد	مبلغ (میلیون ریال)
ساختمان و محوطه سازی	۱۱۶۴	۲	۲۳/۲۸
ماشین آلات	۳۰۱۶/۸۴	۵	۱۵۱
تأسیسات	۶۳۸	۱۰	۶۳/۸
وسایط نقلیه	۱۷۰	۱۰	۱۷
جمع کل			۲۵۵/۰۸

۴-۲- هزینه استهلاک :

شرح	ارزش دارائی	درصد	مبلغ (میلیون ریال)
ساختمان و محوطه سازی	۱۱۶۴	۵	۵۸/۲
ماشین آلات	۳۰۱۶/۸۴	۱۰	۳۰۱/۶۸
تأسیسات	۶۳۸	۱۰	۶۳/۸
وسایط نقلیه	۱۷۰	۱۰	۱۷
جمع کل			۴۴۰/۶۸

۵-۲- هزینه انرژی :

شرح	صرف سالیانه	مبلغ (میلیون ریال)
برق	۲۷۵۰۰ کیلو وات ساعت	۲۸
آب	۱۰۰۰۰ مترمکعب	۳/۴
گاز	۴۸۰۰۰۰ مترمکعب	۲۰
بنزین	۸۲۵۰ لیتر	۶/۶
جمع کل		۵۸

۶-۲- سرمایه در گردش طرح :

عنوان	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
مواد اولیه و بسته بندی	یکماه مواد اولیه و بسته بندی	۶۶۷
حقوق و دستمزد	۳ ماه حقوق	۱۰۷/۲
تنخواه گردان	۱۵ روز هزینه انژری و تعمیرات	۱۳
جمع کل		۷۸۷/۲

۶-۲- جمع هزینه های جاری طرح :

شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
مواد اولیه و بسته بندی	۸۰۰۰
هزینه های پرسنلی	۶۴۳/۹
هزینه تعمیر و نگهداری	۲۰۵/۰۸
هزینه استهلاک	۴۴۰/۶۸
هزینه سوخت و انژری	۵۸
پیش بینی نشده (۲درصد)	۱۸۸
جمع کل	۹۵۸۶

۳- کل سرمایه گذاری طرح :

سرمایه در گردش + سرمایه ثابت = کل سرمایه گذاری

میلیون ریال $۶۰۰\ ۱/۵+۷۸۲/۲=۶۷۸۸/۲$ = کل سرمایه گذاری

۴- نحوه سرمایه‌گذاری طرح :

درصد	سهم متقاضی	درصد	تسهیلات بانکی	شرح
۳۵	۲۱۰۱/۰	۶۵	۳۹۰۰	سرمایه ثابت
۳۵	۲۸۷/۲	۶۵	۵۰۰	سرمایه در گردش
۳۵	۲۳۸۸/۷	۶۵	۴۴۰۰	کل سرمایه‌گذاری

۵- قیمت تمام شده محصول :

$$\text{ریال} = \frac{\text{درصد محصول} \times \text{کل هزینه ها}}{\text{ظرفیت}} = \text{قیمت تمام شده محصول}$$

۶- قیمت فروش محصولات :

میلیون ریال $2000/1000 \times 2700 = 5600$ = شیر

میلیون ریال $1500/1000 \times 3300 = 5100$ = ماست

میلیون ریال $150/1000 \times 8000 = 1200$ = خامه

فروش کل $5600 + 5100 + 1200 = 11900$

۷- محاسبه سود و کارمزد تسهیلات بانکی :

۷-۱- سود دوران مشارکت مدنی با احتساب ۱۲ ماه دوران سازندگی و ۶ ماه بهره بوداری آزمایشی با نرخ ۱۴٪

$$\text{سود دوران مشارکت مدنی} = \frac{\text{تعداد روزهای مشارکت} \times \text{نرخ سود} \times \text{اصل تسهیلات}}{۳۶۵\cdot\cdot} =$$

$$\text{میلیون ریال} = \frac{۴۴۰\cdot\cdot \times ۱۴ \times ۵۴۵}{۳۶۵\cdot\cdot} = ۲۶۲۰$$

۷-۲- سود دوران فروش اقساطی با احتساب ۶ سال زمان بازپرداخت و هر سال ۴ قسط ۳ ماهه :

$$\text{سود دوران فروش اقساطی} = \frac{\text{فاصله اقساط} (۱ + \text{تعداد اقساط}) \text{ نرخ سود} \times \text{اصل تسهیلات}}{۲۴\cdot\cdot} =$$

$$\text{میلیون ریال} = \frac{۴۴۰\cdot\cdot \times ۱۴ \times (۲۴+۱) \times ۳}{۲۴\cdot\cdot} = ۱۹۲۵$$

میلیون ریال $= ۱۹۲۵ + ۹۱۹/۸ = ۲۸۴۴/۸$ کل سود تسهیلات

$$\text{هر سه ماه یکبار} = \frac{\text{سود} + \text{اصل}}{۲۴} = \frac{۴۴۰\cdot\cdot + ۲۸۴۴/۸}{۲۴} = ۳۰۱/۸$$

۷- محاسبه نقطه سربسر در ۱۰۰ ادرصد راندمان :

ردیف	شرح	هزینه متغیر (م.ر)		هزینه ثابت (م.ر)		کل هزینه
		مقدار	درصد	مقدار	درصد	
۱	مواد اولیه	۸۰۰۰		۱۰۰	۸۰۰۰	
۲	حقوق و دستمزد	۶۴۳/۹	۶۵	۴۱۸/۶	۳۵	۲۲۵/۴
۳	هزینه انرژی	۵۸	۲۰	۱۱/۶	۸۰	۴۶/۴
۴	هزینه تعمیر و نگهداری	۲۵۵/۰۸	۲۰	۵۱/۰۲	۸۰	۲۰۴/۰۶
۵	پیش بینی نشده (٪۲)	۱۸۸	۲۰	۳۷/۶	۸۰	۱۵۰/۴
۶	هزینه تسهیلات مالی	۱۰	۱۰۰	۱۰		
۷	هزینه استهلاک	۴۴۰/۶۸	۱۰۰	۴۴۰/۶۸		
۸	استهلاک قبل از بهره برداری (٪۲۰)	۱۹	۱۰۰	۱۹		
	جمع هزینه	۹۶۱۴/۷۶		۹۸۸/۵		۸۶۲۶/۲۶

۸- محاسبه درصد نقطه سر به سر :

هزینه ثابت تولید

هزینه متغیر تولید - فروش

$$\text{درصد نقطه سر به سر} = \frac{988/5}{11900 - 8626/3} = \%30$$